

Selvitys Lapin tanssi- ja musiikkiopiston laajentamisesta Kittilään

Kittilän Kunnanvaltuuston kokouksessa 25.8.2025 Valtuustoryhmän puheenjohtaja Saana Veltheim jätti Vihreiden valtuustoryhmän ynnä muiden, yht. 17 valtuutetun/varavaltuutetun, puolesta seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

Kittilä on kulttuuripitäjä ja edellytykset taiteen monipuoliselle harrastamiselle ovat erinomaiset. Revontuliopiston kautta voi myös opiskella taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän, mutta taiteen perusopetuksen laaja oppimäärä Kittilästä uupuu - se mahdollistaa jatko-opinnot taiteen parissa. Varsinkin musiikkiopintoja varten lapset ja nuoret matkustavat Kittilästä Sodankylään tai Rovaniemelle.

Lapin musiikki- ja tanssiopisto on Rovaniemen kaupungin ylläpitämä alueellinen taideoppilaitos, joka antaa taiteen perusopetuksen musiikin ja tanssin laajan oppimäärän mukaista opetusta. Taiteen perusopetus on tavoitteellista tasolta toiselle etenevää ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää eri taiteenalojen opetusta, joka samalla antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään ja hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen. Tällä haavaa opiston toimipisteitä on Rovaniemen lisäksi Sodankylässä ja Pellossa.

Kittilässä toimiva Revontuli-opisto tarjoaa monipuolista ja laadukasta musiikin harrastustoimintaa eritoten aikuisille ja harrastajille. Kursseja on kaikenikäisille, opetus on lyhytkurssimuotoista ja harrastuslähtöistä. Lapin musiikki- ja tanssiopisto puolestaan tarjoaa pitkäjänteistä, tavoitteellista taiteen perusopetusta lapsille ja nuorille - mukaan lukien henkilökohtaista soiton- ja laulunopetusta, musiikin teoriaa sekä yhteismusisointia ja esiintymisiä.

Aloitteen tavoite ei ole luoda rinnakkaista tai kilpailevaa toimintaa Revontuli-opiston kanssa, vaan täydentää taiteen opetustarjontaa Kittilässä ja luoda erilaisia opintopolkuja. Lapin musiikki- ja tanssiopiston opetuksen laajentaminen uusiin kuntiin edellyttää varmasti selvitystyötä puolin ja toisin.

Me allekirjoittaneet ehdotamme, että Kittilän kunta selvittää mahdollisuuksia ja alueellista kysyntää laajentaa Lapin musiikki- ja tanssiopiston opetustarjontaa Kittilään.

Kittilässä 25.8.2025

1. Johdanto

Kuten valtuustoaloitteessa todetaan, sen tavoitteena on laatia selvitys Lapin musiikki- ja tanssiopiston toiminnan mahdollisuuksista laajentaa toimintaansa Kittilään. Aloitteessa myös todetaan, ettei tavoitteena ole luoda rinnakkaista kilpailevaa tarjontaa Revontuli-Opiston kanssa vaan täydentää taiteen opetustarjontaa Kittilässä ja luoda erilaisia opintopolkuja. Selvityksen pohjana on Lapin musiikki- ja tanssiopiston vt.rehtori Julia Pihavainion ja apulaisrehtori Satu Posion tapaaminen 13.12.2025 (sivistystoimenjohtaja Petteri Kinnusen ja Revontuli-Opiston rehtori Pasi Tannisen vierailu Rovaniemellä) ja Kittilän kunnan tekemä kuntalaiskysely kiinnostuksesta musiikki- ja tanssiopiston toiminnan laajentamiseen Kittilään.

2. Nykytila

Lapin musiikki- ja tanssiopisto on Rovaniemen kaupungin ylläpitämä alueellinen taideoppilaitos, joka antaa taiteen perusopetuksen musiikin ja tanssin laajan oppimäärän (1300 tuntia) mukaista opetusta. Opetus on pääsääntöisesti suunnattu lapsille ja nuorille, mutta voidaan tarjota myös aikuisille.

Taiteen perusopetus on tasolta toiselle etenevää tavoitteellista taiteenalojen opetusta, joka antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään ja hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen. Päätoimipiste sijaitsee Rovaniemellä, sivutoimipisteet ovat Pellossa ja Sodankylässä. Lisäksi opetuksessa hyödynnetään etäopetusta. Opisto tarjoaa opetusta myös aikuisopiskelijoille. Lapin Tanssiopisto yhdistyi Lapin musiikkiopistoon 1.1.2022 alkaen ja oppilaitoksen nimeksi muutettiin Lapin musiikki- ja tanssiopisto.

Opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan yksilölliset tarpeet ja tavoitteena hyvät valmiudet musiikin ja tanssin harrastamiseen ja tarvittaessa myös ammattiopintoihin. Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opintojen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintoja 800 tuntia ja syventäviä opintoja 500 tuntia.

Musiikin opinto-ohjelmaan kuuluvat kaikilla oppilailla instrumenttiopinnot ja niihin liittyen yhteismusisointi sekä musiikin hahmotusaineet. Instrumenttiopintoihin pyritään järjestämään valintakokeet, jossa perehdytään hakijan musiikillisiin valmiuksiin ja instrumentin soveltuvuuteen. Toisessa Suomen musiikkioppilaitosten liiton SML:n jäsenoppilaitoksessa opiskellut oppilas voi jatkaa opintojaan Lapin musiikki- ja tanssiopistossa annettuaan hyväksyttävän näytteen instrumentissa.

Tanssin opinto-ohjelmaan kuuluu eri tanssilajit oppilaan valinnan mukaan. Tanssiopintoihin oppilaat valitaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

Musiikissa instrumentteina ovat lähes kaikki länsimaiset akustiset soittimet, klassinen yksinlaulu, kosketinsoittimet, sähkökitara ja -sähköbasso sekä rummut. Yhteismusisointia harrastetaan orkestereissa, lied- ja oopperastudiossa, kamariyhtyeissä ja bändeissä. Tanssia voi opiskella mm. seuraavissa lajeissa: klassinen baletti, nykytanssi, showtanssi ja katutanssi.

Perusopinnot vastaavat ikään kuin peruskoulua, ja niitä voi opiskella pääsääntöisesti enintään yhdeksän vuotta. Syventävissä opinnoissa opiskeluaika on noin kolme vuotta.

Varhaisiän musiikki- ja tanssikasvatukseen voivat ilmoittautua lapset kolmekuukautisista aina esikouluikäisiin. Varhaiskasvatukseen oppilaat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä ikätasoittain. Aikuisosasto on tarkoitettu pääasiassa täysi-ikäisille opiskelijoille. Opintojen tavoitteet ja sisällöt ovat samat kuin musiikin perusopinnoissa tai syventävissä opinnoissa. Tanssissa aikuisilla on oma opetussuunnitelma.

Opetusta tarjotaan Lapin musiikki- ja tanssiopiston saamien valtionosuustuntiansa puitteissa. Tilanteessa, jossa Kittilä liittyisi tai haluaisi liittyä, valtionosuustuntien jakaminen olisi haasteellista, sillä ne käytetään täysimääräisesti nyt mukana olevissa kunnissa. Vt.rehtori Pihavainion mukaan opetusta voisi järjestää yli myönnettyjen valtionosuustuntien määrän, mutta silloin Kittilän kunta joutuisi kattamaan myös puuttuvan valtionosuuden. Opiskelijoiden lukukausimaksut kattavat kuluista vain noin 12 %, joten kunnalle jäisi rahoitettavaksi varsin iso osa. Tilanteeseen vaikuttavat myös opettajaresurssi ja matkakorvaus. Ei siis ole varmaa, että opetusta voitaisiin nykyisellä opettajaresurssilla järjestää, vaikka rahoituksen valtionosuus tulisikin Kittilän kunnalta.

Opeustoiminnan järjestämiseen liittyy myös tiettyjä kriteereitä, joiden tulee täytyä. Opintoryhmän toteuttamiseksi musiikissa oppilaita on oltava vähintään viisi/instrumentti. Opettajien on lisäksi oltava työsuhteessa Lapin musiikki- ja tanssiopistoon.

Kittilässä toimiva Revontuli-Opisto tarjoaa musiikissa taiteen perusopetuksen mukaista yleistä oppimäärää, jonka kokonaisuus on 500 tuntia. Instrumenttinä on piano. Tämän lisäksi opisto tarjoaa viulun-, kitaran-, poikkihuilun-, harmonikan-, klarinetin- ja saksofoninsoiton sekä laulun opetusta niin aikuisille kuin nuorille. Näissä opinnoissa on osallistujia ollut vuonna 2025 yhteensä 302 kuntalaista, joista 65 on osallistunut taiteen perusopetuksen opintoihin musiikissa.

Taiteen perusopetuksen lainsäädäntöuudistus vuonna 2027

Valtuustoaloite sattuu ajankohtaan, jolloin lakia taiteen perusopetuksesta ollaan muuttamassa (Hallituksen esitys taiteen perusopetusta koskevan lainsäädännön uudistamisesta). Keskeisin esitys uudistuksessa on se, että nykyisestä yleisestä oppimäärästä (500 tuntia) ja laajasta oppimäärästä (1300 tuntia) siirryttäisiin yhteen oppimäärään, joka olisi 1000 tuntia.

Nykytilanteessa Kittilässä Revontuli-Opiston opiskelijat opiskelevat musiikin yleisen oppimäärän mukaisesti ja saavat opetusta alakouluikäisestä lukioikäiseksi noin 200 tuntia ja kokonaisuudesta 300 tuntia on muita poikkitaiteellisia opintoja ja omaehtoista harjoittelua. Mikäli jatkossa taiteen perusopetuksen kokonaisuus olisi 1000 tuntia, musiikkituntien määrän tulisi tuplaantua. Revontuli-Opiston resurssit eivät todennäköisesti tulisi riittämään tähän ja näin Kittilä jäisi kokonaan vaille musiikin taiteen perusopetusta.

Lainsäädännön uudistuminen ei vaikuttaisi sinällään Revontuli-Opiston musiikinopetuksen tarjontaan. Opetusta tarjotaan edelleen samaan tapaan, mutta tuo taiteen perusopetuksen

status opetukselta puuttuisi ja tässä kohtaa harkittavaksi voisi tulla yhteistyö Lapin musiikki- ja tanssiopiston kanssa.

Kittilän kunnan kannalta varsin olennainen kysymys on, voisivatko Lapin musiikki- ja tanssiopiston valtionosuustunnit jatkossa kasvaa, jos Lapin musiikki- ja tanssiopisto ottaisi alueellista lisävastuuta taiteen perusopetuksen järjestämisestä esim. Kittilässä. Selvityksen yhteydessä tiedustelimme OKM:n kulttuuriasiainneuvos Hanna Koskimiehen näkemyksiä tähän asiaan liittyen.

Koskimiehen mukaan (s-postiviesti 10.2.2026) taiteen perusopetuksen lainsäädäntöuudistuksen jatkovalmistelu on käynnissä. Ajatuksena on ollut, että työryhmän ehdotuksen mukaisen 10 miljoonan euron lisämäärärahan myötä avattava järjestämislupahaku voisi koskea sekä uusia koulutuksen järjestämislupia sekä olemassa olevien järjestämislupien muutoksia ja laajennuksia. Eli tämän mukaan olisi myös mahdollista hakea laajennusta nykyiseen toiminta-alueeseen. Käytännössä vostuntimäärien lisääminen edellyttää myös lisäystä valtion talousarvioon.

Kuntalaiskyselyn keskeiset tulokset

Lapin musiikki- ja tanssiopistoa koskeva kuntalaiskysely toteutettiin kunnan viestinnän toimesta helmi-maaliskuulla 2026 ja tavoitteena oli selvittää alueellista kysyntää. Vastaajien määrä oli 33, joten aivan toivotun laajaa vastausmäärää kartoituksen pohjaksi ei saatu.

Kyselyssä selvitettiin kiinnostusta musiikki- tai tanssiopintoihin, vastaajan ikäryhmää, toivottavia instrumentteja. Kyselyssä tuotiin esille myös opintojen luonnetta, esim. että opintoihin on haettava pääsykokeiden kautta. Kyselyssä tuotiin esille myös opintojen lukukausimaksujen tasot jne.

Tiivistelmä kuntalaiskyselyn tuloksista:

- Vastaajia yhteensä: **33**
- Suurin osa vastaajista oli **aikuisia (noin 90%)**, joten tulokset painottuvat huoltajien ja aikuisten näkökulmaan.

Kiinnostus musiikkiopintoihin

- Kyllä: 60,6 %
- Ehkä: 33,3 %
- Ei: 6,1 %

Kun tarkastellaan realistista kohderyhmää (kiinnostuneet + ymmärtävät opintojen vaativuuden):

- 70 % kiinnostuneita
- 0 % täysin kielteisiä

Johtopäätös:

Musiikkiopetukselle on Kittilässä **kysyntää**, ja potentiaalisia osallistujia löytyy kunnasta.

Kenelle opinnot kohdistuvat?

- **65 %** ilmoitti, että lähipiirissä on kiinnostuneita
- Ikäryhmät vaihtelevat:
  - pieniä lapsia (4–7 v)
  - kouluikäisiä ja nuoria
  - myös aikuisia

Johtopäätös:

Kysyntä kohdistuu erityisesti **lapsiin ja nuoriin**, mutta myös **aikuisopetukselle on kiinnostusta**.

Toivotuimmat instrumentit (vastaaja on voinut valita useamman instrumentin)

Suosituimmat:

- Piano (57 %)
- Laulu (57 %)
- Kitara (50 %)

Seuraavat:

- Rummut (33 %)
- Viulu (23 %)
- Huilu (17 %)

Lisäksi toiveita mm.:

- haitari, sello, ukulele
- jopa tanssi mainittiin yksittäisenä toiveena

Johtopäätös:

Tarjonnan ydin kannattaa rakentaa **pianon, laulun ja kitaran** varaan, mutta monipuolisuus on tärkeää.

Opintojen vaatimusten vaikutus

- **84 %** edelleen kiinnostunut, vaikka opinnot vaativat sitoutumista
- Pääsykokeet:
  - **55 % kokee niiden vaikuttavan kiinnostukseen**
  - 45 % ei vaikuta kiinnostukseen

Johtopäätös:

Sitoutuminen ei ole suurin este, mutta **valintakokeet voivat karsia osallistujia.**

Maksujen vaikutus (musiikki)

- Ei vaikuta: **21 %**
- Vähentää kiinnostusta: **52 %**
- Estää osallistumisen: **27 %**

Johtopäätös (erittäin tärkeä):

Hinta on osalle merkittävin osallistumisen este.

Kiinnostus tanssiopintoihin

- **Kyllä:** 37,5 %
- **Ehkä:** 28,1 %
- **Ei:** 34,4 %

Johtopäätös:

Tanssi kiinnostaa, mutta **selvästi vähemmän kuin musiikki.**

Toivotut tanssilajit

Suosituimmat:

- **Nykytanssi (55 %)**
- **Jazz/musikaalitanssi (50 %)**
- **Baletti (41 %)**

Lisäksi:

- hip hop, flamenco, improvisaatio

Johtopäätös:

Tarjonnassa kannattaa painottaa **nykytanssia ja jazzia**, ei pelkästään klassista balettia.

Tanssiopintojen vaativuus ja maksut

- Sitoutumisen jälkeen kiinnostuneita **59 %**
- Maksut:
  - 48 % vähentää kiinnostusta
  - 37 % estää osallistumisen

Johtopäätös:

Tanssissa kustannus on vielä suurempi este kuin musiikissa.

Avoimet palautteet – keskeiset teemat

- Tarve **aikuisten ryhmille**
- Toive **matalan kynnyksen kokeiluille**
- **Yhteistyö koulujen kanssa**
- Tarve huomioida **vähävaraisten perheiden osallistuminen**
- Toive toiminnan **nopeasta käynnistämisestä**

Keskeisimmät johtopäätökset kuntalaiskyselyn perusteella musiikinopetuksen kiinnostavuuteen.

Vastausmäärä kyselyssä jäi varsin alhaiseksi, mutta vastauksista voitaneen saada suuntaa kuntalaisten ajatuksista

Kyselyn perusteella erityisesti musiikkiopetukselle olisi kysyntää Kittilässä. Tanssillekin on kysyntää, mutta pienempää ja epävarmempaa.

Kyselyssä vastaajien mielestä suurin este osallistumiselle on opintojen hinta. Kohderyhmä on erityisesti lapset ja nuoret, mutta myös aikuiset ovat kiinnostuneita opinnoista.

Kyselyn perusteella tarjonnan tulisi olla monipuolista, mutta painottua suosituimpiin lajeihin ja matalan kynnyksen vaihtoehdot ja joustavuus lisäävät osallistumista

Yhteenveto selvityksen keskeisistä havainnoista

Taloudelliset ja hallinnolliset näkökulmat

Toiminnan laajentamiseksi Kittilään avainasemassa on Lapin musiikki- ja tanssiopiston valtionosuusrahoituksen lisääminen toiminnan laajenemisen perusteella. Selvityksen mukaan tämä voisi olla mahdollista taiteen perusopetuksen lainsäädäntöuudistuksen yhteydessä. Tämä vaatii selvitystyötä varmasti myös Lapin musiikki- ja tanssiopiston puolelta.

Kunnan on varattava toimintaan oma maksuosuus ja osoitettava musiikkiopiston toiminnalle tilat.

Opettajien oltava työsuhteessa Lapin musiikki- ja tanssiopistoon

Toiminnan kysyntä

Kuntalaiskyselyn tulosten perusteella ainakin alkuun kysyntä kohdistuu vahvemmin musiikkiin kuin tanssiin. Tältä pohjalta toiminnan aloittaminen musiikinopetuksen puolella on perustellumpaa. Opetuksen järjestämisen edellytyksenä on minimissään 5 opiskelijaa/instrumentti, jolloin opintojen kysynnän riittävyys/instrumentti voi olla Kittilässä kriittinen tekijä.

Opetuksen järjestelyissä huomioitava

Opintojen luonne: kuntalaisten huomioitava, että opintoihin pyritään, niihin ei pääse automaattisesti. Opinnot ovat laajoja ja edellyttävät opiskelijoilta sitoutumista ja instrumenttiopintoihin liittyvä musiikinteoriaopetus on pakollista. Opetus toteutetaan pääosin lähiopetuksena.

Hyödyt ja vaikutukset

Toiminnan laajentuminen Kittilään tarjoaisi oman lisän erityisesti lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksiin.

Pitkän aikavälin vaikutuksina voitaisiin arvioida tämän vaikuttavan positiivisesti kunnan veto- ja pitovoimaan.

Johtopäätökset ja suositukset

- Mahdollisena jatkotoimenpiteenä Kittilän kunta voisi neuvotella Lapin musiikki- ja tanssiopiston mahdollisuuksista hakea olemassa olevaan järjestämislupaansa muutosta/laajennusta taiteen perusopetusta koskevan lainsäädäntöuudistuksen yhteydessä.

Liitteet

- Musiikkiopistokysely_perusraportti